

**ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
Administrative Factors Affecting Internal Quality
Assurance of Small Size Schools under Nongbua Lamphu Primary
Educational Service Area Office 1**

กฤษฎา การิษุม (Kritsada Kareechoom)*

ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (Thanomwan Prasertcharoensuk, Ph.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 4) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครู จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติเชิงบรรยายและสถิติเชิงอ้างอิงและโปรแกรมในการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นระดับลดหลั่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือด้านแรงจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนระดับปัจจัยทางการบริหารระดับครูทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านลักษณะของบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ตามลำดับ
2. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

คำสำคัญ: ปัจจัยทางการบริหาร ประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก

Keywords: Administrative factors, Internal quality assurance, The small schools

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านแรงจูงใจ โดยมีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.70

5. ปัจจัยทางการบริหารระดับครูที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยทางการบริหารระดับครู ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กรที่มีอิทธิพลต่อด้านสภาพแวดล้อมองค์กร และด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อด้านด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับผู้บริหารสามารถอธิบายความผันแปรสัมประสิทธิ์การถดถอยของระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 74.51

Abstract

This research aimed to 1) investigate the administrative factors level of small schools under Nongbua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1, 2) investigate the operation level of internal quality assurance in small schools under Nongbua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1, 3) investigate the relation between administrative factors level for school administrators and for teachers toward level of internal quality assurance in small schools under Nongbua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1 and 4) investigate the administrative factors level for school administrators and for teachers affecting operation level through internal quality assurance system in small schools under Nongbua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1.

Sampling group, selected by method of multi-stage sampling, consisted of 400 persons including 100 school administrators and 300 teachers. Research instrument was 5 levels rating scales. Statistical data was analyzed using the program computer for value of descriptive statistic and inferential statistic used for analyzing Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling.

Research findings found that:

1. All aspects of administrative factors level for school administrators were at high level. These aspects could be orderly ranked from high to low level as follows; leadership, motivation, organization structure and communication. Administrative factors level for teachers were at high level for all aspects. These aspects could be orderly ranked from high to low level as follows; teamwork, organization culture, personnel characteristics and organization environment.

2. All aspects of operating internal quality assurance in schools were at high level which could be orderly ranked, for the first three aspects, from high to low level as follows; defining the education standard of school, forming the plan of developing educational management of school emphasizing on the quality toward its education standard and managing administrative and information system.

3. Relation between administrative factors for school administrators and for teachers toward level of operating internal quality assurance in small schools were found with statistical significance at the level of “0.01” for all factors.

4. Result of analyzing multiple regressions found that there were predictive variables in which could predict the level of operating internal quality assurance with statistical significance at the level of “0.05” included organization structure, organization culture, communication, personnel characteristics, organization environment, teamwork and motivation. The predictive competence was found at 75.70%.

5. Administrative factors for teachers affecting the operation level through internal quality assurance system in schools were orderly ranked regarding to priority included organization structure, teamwork and organization environment respectively with statistical significance at the level of “0.05”. Administrative factors for school administrators affecting administrative factors for teachers could affect to the operation level through internal quality assurance system in schools with statistical significance at the level of “0.05” as following detail; Organization structure could affect to organization environment and motivation could affect to organization environment. Independent variables toward administrator level could be used for explaining the regression coefficient alteration of the operation level through internal quality assurance system in school at 74.51%.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่กล่าวถึงการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพจึงได้กำหนดเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” แสดงให้เห็นถึงเจตนาของการจัดการศึกษาว่าเป็นการให้การอบรมกับประชากรในชาติ ทุกเพศ ทุกวัย ให้มีความรู้ความสามารถ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ความดี เพื่อดำรงชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าอยู่ได้อย่างมีความสุขสงบสุขและสันติภาพ

แม้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามดำเนินงานเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาอย่างต่อเนื่องโดยมีการกำหนด

ยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาครู มีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง แต่โดยภาพรวมพบว่า คุณภาพผู้เรียนยังไม่ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ ดังที่จะเห็นจากผลการประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศบ่งชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำและด้อยกว่านานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบแรก (ช่วงปี 2544-2548) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้สะท้อนวิกฤติคุณภาพการศึกษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานค่อนข้างชัดเจนว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประมาณ 1 ใน 3 และอีกประมาณ 2 ใน 3 (มากกว่า 2 หมื่นแห่ง) ไม่ได้มาตรฐาน ครูขาดแคลนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ครูได้มาตรฐานเฉพาะด้านวุฒิการศึกษาแต่วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่ำ (สำนัก

เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) และรอบที่สองประเมินในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2549-2553 มีโรงเรียนที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานถึง 4,564 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.33 ของโรงเรียนทั้งหมด โดยเฉพาะในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งยังไม่ได้การรับรองถึง 4,384 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 21.35 ของโรงเรียนทั้งหมด

โดยกรอบแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ใน หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในระบบประกันคุณภาพภายนอก หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกขับเคลื่อนเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษาให้สังคมมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามหลักสูตรอย่างแท้จริง หน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้นโดยบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2553) ซึ่งผลจากการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สมศ. เรื่องการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ (สุพัตรา ทรัพย์เสถียร, 2547) พบว่าจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุพบว่าประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านลักษณะของโรงเรียน และปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม และการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิผลได้นั้น เป็นผลมาจากปัจจัยด้านนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติเป็นสำคัญ ทั้งนี้หากโรงเรียนมีการบริหารงานที่ดี มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพการศึกษา และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในโรงเรียน หรือหน่วยงานอื่นภายนอกโรงเรียนทุกโรงเรียนก็สามารถบรรลุประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ทั้งสิ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นองค์กรหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2549–2551 มีโรงเรียนในสังกัดเข้ารับการประเมิน จำนวน 110 โรงเรียน (จากโรงเรียนทั้งหมด 220 โรงเรียน) มีโรงเรียนที่ได้รับรองมาตรฐาน 91 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 82.73 ไม่ได้รับรองมาตรฐาน 19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.27 (กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2553) พบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นด้วยเหตุผลพรรณนาข้างต้นนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งผลวิจัยที่ได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และสถานศึกษาสามารถนำผลจากการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดทิศทางวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในมีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษารอบที่ 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัย

ทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

4. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
2. ปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยทางการบริหารระดับครูทุกปัจจัยส่งผลต่อการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพหุระดับ 2 ระดับ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (HLM : Hierarchical Linear Model)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 114 คน และครูผู้สอน จำนวน 621 คน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากประชากรที่ศึกษามีลักษณะสอดแทรกอยู่ในหน่วยที่ใหญ่ขึ้นไปแบบลดหลั่นกันตามลำดับ 2 ระดับ คือ ระดับผู้บริหารสถานศึกษา (Macro Level Data) และระดับครู (Micro Level Data) ประกอบด้วยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (HLM : Hierarchical Linear Model) เพื่อให้ผลการวิเคราะห์

มีความเชื่อถือได้สูงสุดทั้งด้านความถูกต้องเที่ยงตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งเหมาะสำหรับการวิเคราะห์พหุระดับ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 100 คน และได้กลุ่มตัวอย่างระดับครูจำนวน 300 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัย (Document Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งนำมาใช้เป็นตัวแปรต้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยตัวแปรต้นระดับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร 2) ภาวะผู้นำ 3) แรงจูงใจ 4) การติดต่อสื่อสาร และตัวแปรต้นระดับครู ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมองค์กร 2) ลักษณะของบุคลากร 3) การทำงานเป็นทีม และ 4) วัฒนธรรมองค์กร

ตัวแปรตาม คือ ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ข้อ 14 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีทั้งหมด 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามสำหรับครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
2. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประเมินความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามของตัวแปรแต่ละตัวแปรหลังจากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยทุกฉบับมีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach, 1970) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.975

4. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของเครื่องมือวิจัยโดยใช้โปรแกรมลิสเรล เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อวิเคราะห์ตัวแบบการวัดตัวแปรแฝงแต่ละตัว เพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรสังเกตได้แต่ละกลุ่มนั้น เป็นตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมสำหรับตัวแปรแฝงที่กำหนดไว้จริง ผลการวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยันของโมเดลแสดงปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหาร โมเดลปัจจัยทางการบริหารระดับครู และโมเดลระดับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน พบว่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับหาค่าสถิติเชิงบรรยายและสถิติเชิงอ้างอิงและโปรแกรมในการวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นระดับลดหลั่น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนระดับปัจจัยทางการบริหารระดับครูทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านลักษณะของบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมองค์กร
2. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านจัดทำแผน

พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยทางการบริหารระดับครูกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านแรงจูงใจ โดยมีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.70

5. ปัจจัยทางการบริหารระดับครูที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยทางการบริหารระดับครูส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กรมีอิทธิพลต่อด้านสภาพแวดล้อมองค์กร และด้านแรงจูงใจ มีอิทธิพลต่อด้านด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับผู้บริหารสามารถอธิบายความผันแปรสัมประสิทธิ์การถดถอยของระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 74.51

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายผลการวิจัยใน 2 ประเด็นสำคัญดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์

กันในระดับสูงกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.517-0.862 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้านและเมื่อพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เป็นไปในทางบวกทุกด้านแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายคลึงกัน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทางการบริหารทุกปัจจัยเนื่องจาก ผลการวิจัยสะท้อนว่าปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกปัจจัยกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญเป็นส่วนส่งเสริมให้ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนีย์ ห่อคำ (2548) ซึ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูงทั้ง 2 ปัจจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อย แต่ละตัวแปรกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในระดับสูง คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านภาวะผู้นำ

2. จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ด้าน การทำงานเป็นทีม และด้านแรงจูงใจ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 75.70 ซึ่งผล

การวิจัยได้สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนขนาดเล็กต้องคำนึงถึงปัจจัยทางการบริหารเป็นลำดับแรกคือด้านโครงสร้างองค์กร ส่วนปัจจัยทางการบริหารด้านภาวะผู้นำนั้นไม่ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งการจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนขนาดเล็กยังส่งผลให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบในงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเป็นครูส่วนใหญ่ โดยมีโครงสร้างขององค์กรกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ชัดเจน อีกทั้งยังมีกฎระเบียบข้อบังคับในกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งกำหนดบทบาทของครูอยู่แล้วในระดับหน่วยงานต้นสังกัดหรือระดับกฎกระทรวง ยังผลให้ปัจจัยทางการบริหารด้านภาวะผู้นำในโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่มีบทบาทชัดเจนเท่าที่ควรในด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่อาจจะไปส่งผลทางอ้อมต่อการปฏิบัติงานให้ครูปฏิบัติงานในโรงเรียนส่วนอื่น ๆ แทนดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กจึงไม่ควรละเลยปัจจัยทางการบริหารด้านภาวะผู้นำเพราะว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้นำทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) กล่าวถึงโครงสร้างองค์การว่าเป็นกระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคลและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง ลักษณะการแบ่งงานอย่างเป็นทางการ เป็นกลุ่มหรือความร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (HLM) พบว่าปัจจัยทางการบริหารระดับครูที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยทางการบริหารระดับครูส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามระบบการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กรมีอิทธิพลต่อด้านสภาพแวดล้อมองค์กร และด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อด้านด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับผู้บริหารสามารถอธิบายความผันแปรสัมประสิทธิ์การถดถอยของระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 74.51 กล่าวคือ ถ้าโรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีการจัดโครงสร้างองค์กรมาก ๆ จะมีผลต่อปัจจัยทาง การบริหารด้านสภาพแวดล้อมองค์กรด้วยทำให้ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับที่ลดลงตามไปด้วย ซึ่งจากข้อค้นพบอภิปรายได้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 นั้นมีขนาดของครูต่อโรงเรียนน้อยมากถ้ามีการแบ่งโครงสร้างองค์กรมาก ๆ นั้นทำให้งานตามโครงสร้างองค์กรมีผู้รับผิดชอบน้อยตามลงไปด้วย ยิ่งการจัดสภาพแวดล้อมองค์กรที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยกลุ่มคนที่มีความรู้และขนาดที่เหมาะสมและผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลทางบวกต่อปัจจัยทางการบริหารระดับครูด้านสภาพแวดล้อมองค์กร กล่าวคือถ้าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ใช้แรงจูงใจในการบริหารงานสูงจะส่งผลให้การจัดสภาพแวดล้อมองค์กรที่เอื้อต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสูงตามไปด้วยดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้มีการจัดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสม และใช้แรงจูงใจในการบริหารงานให้การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพ
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรคำนึงถึงอิทธิพลของระดับปัจจัยทางการบริหารระดับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อ

ปัจจัยทางการบริหารระดับครูที่ทำให้ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็กประสบความสำเร็จ

3. ในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรครูในโรงเรียนทุกคนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่บุคลากรครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพด้านปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเพิ่มเติมซึ่งอาจได้ข้อค้นพบที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน แต่อาจมีข้อมูลเชิงลึกกว่าเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กยิ่งขึ้น หลังจากนั้นนำข้อค้นพบจากการวิจัยทั้งสองวิธีมาสร้างเป็นข้อเสนอสรุปงานวิจัยในภาพรวม อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ และในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำ

ข้อค้นพบมาเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง หากมีความต่างก็จะได้พิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่แตกต่างกัน และหากเหมือนกันจะเป็นเรื่องยืนยันข้อค้นพบซึ่งจะทำให้ข้อค้นพบน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

3. การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อการยกระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนควรมีการทำวิจัยเชิงพหุระดับที่มีข้อมูลมากกว่า 2 ระดับขึ้นไปเนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งในโครงสร้างที่มีลักษณะสอดแทรกอยู่ในหน่วยที่ใหญ่ขึ้นไปแบบลดหลั่นกันตามลำดับทั้งในระดับครูในโรงเรียน ระดับผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะทำให้ได้ข้อค้นพบจากการวิจัยมีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการยกระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

4. ควรมีการวิจัยในลักษณะเช่นนี้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์อื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หรือทำการวิจัยโดยใช้โมเดลลิสเรลแบบมีตัวแปรแฝงซึ่งสามารถทราบค่าอิทธิพลของตัวแปรแฝงในแต่ละปัจจัย ซึ่งจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2553). กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2552, จาก <http://www.mua.go.th/>.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. (2553). แผนกลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พ.ศ. 2553. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2553, จาก <http://www.nblp.go.th/index.php>

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2546). **รวมบทความ สมศ.**

กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน).

- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวการดำเนินงาน.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุพัตรา ทรัพย์เสถียร. (2547). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). การวิเคราะห์ห้พระระดับ. พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cronbach. Lee J. (1970). *Essential of psychological testing*. 3rd ed. New York: Harper and Row.